

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisli se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Veleizdajniška akcija dr. Pavelića

Bivši frankovci iščejo podpore makedonstvujuščih, da „pribore pravice hrvatskemu narodu“ — Sedaj bo potoval v Angoro, da „informira“ turško vlado o položaju v Jugoslaviji

Beograd, 22. aprila. Na banketu, ki so ga priredili makedonstvujušči voditelju bivše hrvatske stranke prava dr. Anti Paveliću in njegovemu tajniku Gustavu Perčecu, je bila prečtana in s splošnim odobravanjem sprejeta resolucija, ki pravi, da se povodom bratskega poseta dr. Pavelića in G. Perčeca ugotavlja, da sili režim, ki so mu izpostavljeni Hrvati in Makedonci, k sodelovanju za pridobitev narodnih pravic Hrvatov in Makedoncev. Resolucija pravi nadalje, da izjavljajo ob tej priliki dr. Pavelić in Gustav Perčec kot zastopnika hrvatskega naroda, makedonski komite pa kot zastopnik drugega naroda, da bodo združili v bodoče vse svoje sile k akciji za uresničenje svojih namenov.

Dr. Pavelić potuje, kakor je izjavil, v Angoro, da informira turško vlado o razmerah v Jugoslaviji. Novinarjem je izjavil, da je v Hrvatski postal položaj naravnost neznošen. Tako npr. je bilo voditelju hrvatskega naroda dr. Pernarju celo zabranjeno iti na sprehod s svojo ženo izven Zagreba. Hrvati so upali doseči svoje pravice legalnim putem, spoznali pa so, da to ni mogoče. Preostaja jim samo še ilegalna borba, ki pa je ne bodo vršili z bombami, temveč samo z informiranjem Evrope o pravem položaju v Jugoslaviji.

Madžarski socialisti in revizija trianonske mirovne pogodbe

Odklanjajo sodelovanje z Rothemerovo ligo in povdarjajo, da bi bila na Madžarskem najprej potrebna temeljita sprememba režima.

Budimpešta, 22. aprila. Na zahtevo Lige za revizijo trianonske pogodbe, ki jo je osnoval znani lord Rothermer naj bi v Ligi sodelovala tudi socialnodemokratska stranka v svojem glasilu »Al Rezel«, da sicer tudi socialni demokrati ne smatrajo trianonske pogodbe za pravilne in sodijo, da bi bila revizija te pogodbe potrebna, vendar pa odklanjajo sodelovanje v organizaciji, ki stremi za tem, da se izvede ta revizija, če treba tudi z orožjem. Socialni demo-

kratni bodo delovali samo za mirno revizijo pogodbe in se bodo pri tem posluževali sredstev, ki so za to edino dopustna. V osrčnem pa povdarja vodstvo socialnodemokratske stranke, da je predpogoj za vsako revizionistično akcijo uvedba demokratskih načel v javnem življenju, dočim je sedani režim najhujši nasprotnik demokracije. Zato ta režim tudi nikoli ne bo dosegel revizije in je vse delo Lige za revizijo trianonske pogodbe že vnaprej obsojeno na neuspeli.

Katastrofalne poplave v Ameriki

Cele pokrajine so pod vodo — Katastrofa je zahtevala mnogo človeških žrtev

Pariz, 22. aprila. »Petit Parisien« poroča iz Newyorka, da vlada v zapadni Ameriki strahovito neurje. Zaradi deževja so narasle vse reke in poplavile cele pokrajine. Mnogo mest in vasi je pod vodo. S Texasom in Kansas City ter državo Missouri so prekinjene vse zveze. Po zadnjih vesteh je zavzela poplava v teh pokrajinah katastrofalne dimenzije in povzročila neprecenljivo škodo. Katastrofa je zahtevala tudi mnogo človeških žrtev. Po dosedanjih ugotovitvah je nad 60 mrtvih in okrog 100 težje ranjenih. V prizadete kraje je bila odposlana vojaška pomoč, letala pa krožijo nad poplavljenimi pokrajinami in sproti obveščajo o položaju.

Konflikt med Anglijo in Francijo zaradi koz

Stroge odredbe francoske vlade glede parnikov, ki prihajajo iz angleških luk.

Pariz, 22. aprila. Kakor znano, so francoske oblasti izdale zelo stroge odredbe glede kontrole parnikov, ki prihajajo iz angleških luk, da na ta način preprečijo prenos koz v Francijo. Angleške oblasti so se proti tem odredbam pritožile, in v soboto se je setala v Parizu konferenca, na kateri so razpravljali o omiljenju teh odredb. Konferenca pa je ostala brezuspešna. Danes je ministrstvo narodnega zdravja prvotne odredbe še poostriilo in do-

ločilo, da se morajo vsi potniki, ki prispejo v francoske luke z angleškimi parniki in iz angleških luk, cepiti proti kozam ali pa podvreči 14 dnevni karanteni. Angleži so zaradi tega zelo ogorčeni in se pritožujejo, da bodo te odredbe docela onemogočile potniški promet med Francijo in Anglijo. Francoski listi odobravajo odredbe francoske vlade in zelo zamerjajo Angležem, ki nečelo upoštevati določb mednarodnih konvencij o pobjanju epidemij.

Težka avtomobilska nesreča v Budimpešti

Avto s potniki padel v 8 m globok prepad. — Vsi potniki so težko ranjeni, avtomobil pa se je popolnoma razbil.

Budimpešta, 22. aprila. Sroč se je pripetila v bližini mesta težka avtomobilska nesreča, kjer žrtev so postali ataše poljskega poslanstva Lazarinski, grofica Somssich in ministerjalni tajnik Karoszy-Capella. Opoldne so napravili izlet v okolico. Na povratku se je na nekem ovinku zlomil volan, vsled česar je šofer izgubil vodstvo nad drvečim avtomobilom. Avto je z največjo brziho zdrknil preko cestnega roba in padel v 8 m globok prepad.

Avtomobil se je docela razbil, potnike pa so potegnili težko ranjene izpod ruševin. Ministerjalni tajnik Karoszy-Capella je med prevozom v bolnico umrl, ataše Lazarinski je dobil pretes mozganov in se doslej še ni zavedel, grofica Somssich pa ima potolmenli obe nogi in roki ter je vrhu tega dobila tako težke notranje poškodbe, da ni upanja, da bi okrevala. Tudi šofer je težko ranjen in so ga morali prepeljati v bolnico.

Patrijarh Dimitrije pri ministru pravde

Beograd, 22. aprila. Najvišji predstavnik pravoslavne cerkve v naši državi patrijarh Dimitrije je posetil danes ministra pravde dr. Srškića, ki mu je po novem zakonu o vrhovni državni upravi sedaj podrejen resor verskih zadev. Patrijarh Dimitrije ministru pravde obrazložil ob tej priliki zahteve in želje pravoslavne cerkve.

Seme za pasivne kraje

Beograd, 22. aprila. r. Minister poljedelstva dr. Frangelj je razdelil vsoto 20 milijonov Din, ki je bila določena z zakonom o semenski pomoči pasivnim poljedelcem. Velikemu županu primorsko-krajske oblasti je podeljeno 3 mil. Din, Srednjemu savezu hrvatskih zadrug v Zagrebu 1 mil., odseku za poljedelski kredit v Sarajevu za tuzlansko oblast pol milijona, istemu odseku za travniško oblast 1 mil., za zetsko oblast 100.000 Din, velikemu županu zetske oblasti za nabavko semenskega krompirja 100.000 Din, odseku v Sarajevu za užičko oblast 340.000, za sarajevsko oblast 200.000, za bihaško oblast 510.000, za vrbasko oblast 100.000 Din. Slovenski kraji pridejo verjetno prihodnje dni na vrsto.

Uši uničujejo slive

Beograd, 22. aprila. Ministrstvo za kmetijstvo in vode je razvilo obširno akcijo za zatiranje uši na slivah, ki v nekaterih pokrajinah uničujejo cele nasade. V to svrhu je bila izdana posebna okrožnica velikim županom prizadetih pokrajin, ki so jim bila nakazana tudi potrebna materialna sredstva. Istotako je določenih več strokovaikov za proučitev tega pojava v svrhu uspešnega zatiranja. Zakar je tudi odobren kredit 120.000 Din. Škodljivi mrčes na slivah povzročajo zlasti veliko škodo v valjevskem, sarajevskem in tuzlanskem okrugu.

Razpust finske zbornice

Helsingfors, 20. aprila. Včeraj je podpisal predsednik finske republike ukaz o razpustu finskega državnega zbora in razpisal nove volitve za 1. julij. Državni zbor je bil razpuščen, ker je navzlic vsem intervencijam vlade odklonil predlog za povislanje plač državnemu uradništvu. Vlada misli postaviti za volitve samostojne liste, pod geslom: »Uradništvu je treba izboljšati gnotni položaj ter na ta način onemogočiti korupcijo in nepravilnosti in posadati zdrav temelj za uspešen razvoj.

Ministrski predsednik o programu in delu vlade

Vlada posveča pozornost vsem važnim problemom. — Ureditve financ, administracije in izvedba narodnega in državnega edinstva spada med glavne naloge sedanje vlade.

Londonski list »Financial Times« je objavil te dni daljši članek o naši državi, ki ga je napisal Seaton Watson. Poleg tega članka je objavil tudi razgovor s predsednikom vlade generalom Živkovičem, ki je izjavil med drugim:

»Nj. Vel. kralj je povedel državo iz težkega položaja. Storil je samo to, kar so zahtevale vse politične stranke in vsi razumni patrioti, Srbi in Hrvati, že leto dni. Zaradi borbe med strankami se ni vodil račun o državnih problemih, ki so bili prvovrstnega značaja, ki pa so zahtevali najne rešitve. Šele ob 12. uri je bilo sklenjeno formiranje nove vlade, da bi popravila pogreške preteklosti. Proklamacija Nj. Vel. kralja vsebuje samo načela in smernice nove vlade, ki se je takoj lotila dela.«

»Vlada se je takoj znašla pred naslednjimi važnimi problemi; uvedba reda in stroge discipline v državni administraciji, izenačenje zakonodaje za vso državo, ekonomska organizacija in ureditev državnih financ na solidni podlagi, izvedba popolnega narodnega edinstva vseh Srbov, Hrvatov in Sloven-

cev ter nadaljevanje tradicionalne politike prijateljskih odnošajev z vsemi državami, zlasti pa z našimi sosedi.«

Bilo je potrebno popraviti pogreške in vse ono, kar je bilo opuščeno v zadnjih desetih letih in medtem ni bilo časa za izgubljanje. Vlada aktivnost je rodila zadovoljujoče rezultate kljub temu, da je bila vlada v početku zaposlena s posebnimi pripravami in novimi projekti. Država je bila osvobodjena nevarnih političnih preprič in pretresiljev in v tej atmosferi reda in mira se je energično lotila dela. Vsi državljani že čutijo, da postopajo oblasti enako z vsemi in da so zakoni in pravice enaki za vse.

Naši odnošaji s sosedi so se popravili. Odprli smo mejo napram Bolgarski, z Grki pa smo obnovili naše staro in iskreno prijateljstvo z zaključitvijo sporazumov, ki so koristni za obe državi. Želimo oiačiti naše prijateljske odnošaje z našim največjim sosedom, Italijo. Čeprav prijateljska pogodba s to državo ni bila obnovljena, je jasno da ostanejo naši odnošaji korektni in lojalni.«

Socijalistična zmaga v Gradcu

Gradec, 22. aprila. Pri včerajšnjih volitvah občinskega sveta so dosegli socialni demokrati lepo zmago ter so pridobili dva mandata. Sedaj imajo v občinskem svetu od 48 mandatov 24, dočim so jih imeli doslej samo 22. Krščanski socialci bodo imeli v novem občinskem svetu 16, nacionalni gospodarski blok 7, srednji stan 1 mandat. Nacionalni socialisti in komunisti so docela propadli. Volilna udeležba je bila zelo velika ter je znašala 85 odstotkov. Agitacija je bila zelo živahna, vendar pa so volitve potekle brez večjih incidentov.

Zmaga venizelistov v Grčiji

Atene, 22. aprila. Včerajšnje volitve, ki so se vršile po novem volilnem redu, so prinesle sigurno zmago venizelistov. Na Pireji so venizelisti pridobili 9 mandatov, ljudska stranka pa jih je dobila 6. Tudi v Solunu je dobil Venizelos ogromno večino. Sigurno zmago beležijo venizelisti tudi na Krfu in v Patrasu. Točni velilni rezultati bodo znani šele tekom današnjega dne.

Požar v španskem sanatoriju

Santander (Španija), 21. aprila. Sredi noči je nenadoma izbruhnil v tukajšnjem velikem sanatoriju Pedroza velik požar. Požar je zajel celo prvo in drugo nadstropje, kjer so se nahajali v bolniških sobah številni pacienti in je bila velika nevarnost, da bo večina teh postala žrtev plamena. Junaški akciji gasilcev in na pomoč prihitelih vojaških oddelkov se je posrečilo še pravočasno rešiti večino bolnikov, od katerih jih je bilo nekaj že po dimu omamljenih. Pri reševanju pa je postalo žrtev polkoca dvoje gasilcev, na katere se je zrušil strop. Trije gasilci in vojnaki pa so bili tako težko opečeni, da se bore s smrtjo.

Novi potresni sunki v Italiji

Rim, 22. aprila g. Davi proti 2. uri zjutraj so čutili v raznih gornje italijanskih mestih do Bolgne nove potresne sunki, ki so izzvali med prebivalstvom veliko paniko. Stvarna škoda je neznatna. V Bologni je prebivalstvo iz strahu zbežalo na ulice, ter prebilo noč po javnih trgih in nasadih. Tudi drugod je strah pregnal ljudi iz hiš.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.865, Berlin 13.48 — 13.51 (13.493), Bruselj 7.9068, Budimpešta 9.9211, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9795 — 8.0005 (7.9945), Newyork 56.825, Pariz 222.38, Praga 168.15 — 168.95 (168.55), Trst 297.05 — 299.05 (298.05).
Elektri: Invest. pos. 86.50 zaklj., Celjska 158 den., Ljubljanska kred. 123 den., Prastedion 850 den., Kreditni 170 den., Večve 120 den., Ruše 250 — 260, Slavbna 50 den., Sešir 105 den.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 799.45, Amsterdam 22.865 Berlin 13.495, Budimpešta 9.9211, London 276.30, Milan 298.05, Newyork 56.825, Pariz 222.38, Praga 168.55, Curih 1095.9.
Elektri: Volna škoda 422.

INOZEMSKÉ BORZE.
Curih: Beograd 9.1275, Dunaj 72.90, Berlin 123.16, Budimpešta 90.50, London 25.215, Newyork 519.60, Pariz 20.30, Milan 27.205, Praga 15.385.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandeljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izrazenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz-Josef-ove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz-Josef-ova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Proces proti morilcu Vlade Ristovića

Prvi dan razprave. — Izpoved obtoženca. — Veliko zanimanje za proces.

Zagreb, 22. aprila. Glede na današnje razpravo proti Suniću, ki se bo moral zagovarjati zaradi umora urednika »Jedinstva« Vlade Ristovića, je policija v minuli noči izvršila v mestu in bližnji okolici obširne razčije ter je aretirala mnogo sumljivih ljudi. Za razpravo, ki ima politično ozadje, vlada namreč ogromno zanimanje in policija je ukrenila vse, da prepreči morebitne incidente.

Zagreb, 22. aprila. Danes ob 8.15 se je pričela pred tukajšnjim sodiščem glavna razprava proti Josipu Suniću, ki je umoril znanega beograjskega novinarja Vlado Ristovića, urednika »Jedinstva«. Obtožnica zagovarjajo trije odvetniki, dr. Mile Budak, dr. Ivan Pernar in dr. Sekula Driljević. Razprava se je pričela s čitanje obtožnice, na kar so se zabeležile generalije obtožence. Na vprašanje, ali je razumel obtožnico, je Sunić odgovoril, da jo je razumel in da se čuti po zakonu krivega. Obtožnec je 24 let star, bivši ključavničar državnih železnic ter neoženjen.

O dogodku, zaradi katerega se mora zagovarjati, je povedal, da je v kritični noči sedel na vrtni restavraciji »Kolo«, kjer je precej daleč na nasprotni strani vrta došlo do nekakšnega prepiranja. Šel je tja, kjer so se zbirali ljudje, in je videl, da tvori središče vsega, kakor je zvedel, novinar Ristović. Za zadevo se nadalje ni zanimal, temveč je

odšel takoj do Radićeve vile, kjer je obvestil osebe, ki so jo stražile, o Ristićevem prihodu v Zagreb. To je sporočil tudi v »Grand hotelu«, kjer je stanoval Svetozar Pribević. Za tem je prišel proti domu v Trnje prelo Jelačićeva trga in ko je krenil proti Petrinjski ulici, je opazil Ristovića v družbi nekega gospoda, za katerega ni vedel, da je detektiv, ki ga spremlja. Ko je opazil Ristovića, mu je zavrela kri in kaj se je nadalje dogodilo, ne ve, ker je prišlo vse samo od sebe.

Razpravi prisostvujeta tudi Ristovića žena in njegov oče. Današnja izpoved obtožence je nekoliko nasprotna od njegove prejšnje na policiji, kar pa je utemeljeval z bojaznijo pred bitanjem. Sodiščnik zdravnik dr. Riesner je ugotovil, da je imel obtožnec podplutbe na telesu, ki pa jih je mogoče dobil ob priliki aretacije. Sunić je na razpravi razmeroma miren ter oporeka prejšnje izpovedi.

V razpravno dvorano je bilo prepuščenih kakih 70 oseb, med njimi 15 novinarjev. Prisotni sta bili tudi dve ženski. Vsakdo je bil pred vstopom v razpravno dvorano preiskan, ali nima morda pri sebi orožja. V sodni dvorani je bilo tudi mnogo detektivov in policistov. Opoldne je bilo zaslišanje Sunića prekinjeno ter nadaljevanje razprave napovedano za ob 4. popoldne.

Nov duh v beograjski občini

Beograd, 22. aprila. p. Nova beograjska občinska uprava je začela zelo rigorozno iztirjevati vse zaostanke na občinskih davkih. Pod prejšnjimi upravami se je namreč postopalo zelo popustljivo, tako da n. pr. električna centrala od nekaterih podjetnikov sploh ni iztirjevala pristojbin za električni tok. Nova občinska uprava pod načelstvom inž. Savčevića je takoj po svojem nastopu opozorila vse občane, naj redno plačujejo vse pristojbine, ker bi občina bila sicer prisiljena izvajati razne represalije. Uspeh ni izostal. To kaže najbolje statistika beograjske električne cen-

trale, ki je v enem samem dnevu iztirjala nad tri četrtilijona dinarjev zaostankov. Čim je namreč občinska uprava pokazala resno voljo in odklopila več podjetij, ki so bila že leta in leta v zaostanku, so se vsi drugi ustrašili in takoj plačali dolžne zneske.

Aretacije komunistov v Carigradu

Carigrad, 22. aprila. Tukajšnja policija je aretirala 13 komunistov in več članov delavske stranke. Osumljeni so, da so snovali tajne organizacije, ki naj bi pripravljale državni prevrat.

V Trbovljah med bivšimi gospodi

Hoteli, ki je prišel ob vse premoženje in ga je žena zapustila.
— Student z realno maturo čaka, da ga pokličejo k vojakom.
— Bivši nadporočnik, katerega kariera se je končala z odpuštom od vojakov.

V samski baraki na Doberni

Trbovlje, 22. aprila.

Na dnevnem kopu na Doberni je zaposlenih okoli 1200 delavcev. Dočim so delavci uslužbeni pri TPD večinoma domačini, so delavci na dnevnem kopu zbrali z vseh krajev države. Največjo mendo Prekmurcev, Hrvatov in Bosancev, precej je tudi Srbov. Kar me je pri mojem obisku v njihovih stanovanjskih barakah najbolj osupnilo, je bilo to, da sem med njimi našel na študente s 6 gimnazijskimi ali realnimi razredi, pa tudi na take z maturo, nadalje bivše brivske mojstre, plačilne natakarje, hotelirje in oficirje.

Ustavil sem se v samski baraki pred posteljo, nad katero so visele fotografije velikega hotela in jih začel radovedno motriti. Vprašal sem po delavcu, ki jih je razobesil.

— To so slike mojega nekdanjega hotela, mi je začel pripovedovati širok, plečat možakar okoli 45 let. Najbrže niste voljni verjeti moji stori, toda prosim, ogledite si te papirje.

Pomnil mi je šop papirjev, ki jih je vzel iz kovčega. Razgrnil sem jih in se v kratkem prepričal, da stoji res pred menoj bivši hotelir. Pokazal mi je tudi slike iz svojega bivšega družinskega življenja. Bil je fotografiran skupno z dvema otrokoma in ženo, krasno damo, katere lepota se nisem mogel dovolj načuditi.

— Kako ste prišli ob svoje premoženje?
— Preglani so me Italijani. Prejel sem sicer odškodnino, s katero bi lahko živel, če ne bi moja žena zahtevala več, nego sem ji mogel nuditi. Toda tudi to ni bilo še v redu, če me ne bi začela varati. Naveličala sem se te, ne morem pomagati, mi je priznala kar naravnost. Več dni sem besnel, mislil sem ubiti njo, otroka in sebe, potem pa sem se spriznil z usodo in se udal pi-jaci. Kakor vidite, sem sedaj tu, ni moglo biti drugače. Postal sem človek brez hrtitnice. Njef se dobro godi, otrokoma tudi.

— Saj to se sliši, kakor v pripovedki.

sem ga prekinil. Ali se vas žena še kaj spominja?

— Ne. Ne piše mi, kakor ji tudi jaz ne pišem. Čemu? Ona živi vendar z drugim človekom, ki ji lahko nudi več kot jaz, ki sem obupal, da se še lahko vrnem k svoji cbrti.

Stopil sem k mlademu fantu, čigar obraz se mi je zdel preveč inteligenten za delavca in ga vprašal, od kod je.

— Begunec s Primorskega. Moja storija je približno tako nenavadna, kakor tega mojega tovariša. Imam realno maturo in sem, kakor vidite, navaden delavec.

— Ali si niste mogli nikjer drugod poskati zaslužka?

— Nekaj časa sem ga iskal in ker ga nisem dobil, sem jo mahnil v Trbovlje, kjer so me takoj sprejeli v delo pri Dukiču. Splošno mi je bilo prav hudo. Vendar nikari ne mislite, da sem obupanec, kakor so skoro vsi moji tovariši. Moj načrt je ta-le: ostal bom tu še nekaj časa, dokler me ne pokličejo k vojakom. Ko bom pri vojakih, bom že gledal, da najdem pojeve v civilu kaj primernega. Na vsak način upam, da se bo knalu končala moja trnjeva pot.

— Radi bi spoznali še kakoga takega bivšega.

— Čakajte, pokličem vam bivšega nadporočnika.

— Privatni namesteneec sem bil, mi je začel pripovedovati. Pri vojakih sem se naučil brezskrbno in dobro živeti, kar pa v civilu ni slo. Zgodil se je malar in sem zgubil službo. Kje naj bi si poiskal novo službo kot notoričen pijanec? Ni mi preostajalo drugega, kot da sem odšel v Trbovlje in sprejel službo na dnevnem kopu za 30 Din dnevno.

— Ali se ne morete odvaditi pijače?

— Izključeno. Moja kariera se je končala v tistem trenutku, ko sem bil odpuščen od vojakov. Lahko si mislite kar hočete, toda tako je. Na tem dejstvu se ne da ničesar spremeniti. — k.

kega dne sta pa Babejič in Radovanovič zahtevala, naj jima plača 100 tisoč Din. Seljak se je branil in ni hotel dati velike vsote. Hajduka sta mu poslala grozljivo pismo. Če ne plača v treh dneh zahtevane vsote, nu ubijeta vse tri sinove. Seljak je dobil oblasti vseh treh dneh zahtevane vsote, Nekega dne sta njegova sinova kosila travo v okolici. Pojavila sta se hajduka in zapodila druge kmote v vas, oba sinova pa na mestu ustrelila. Preden so seljaki prišli obo-roženi, sta bila razbojnika že v gorah. Tre-tjega, najmlajšega sina, sta kmalu ujela in ga odvredli v gore, očetu sta pa poslala pi-smo, da bosta sina ubila, če jima ne prinesa do naslednjega poldneva zahtevano vsoto.

Seljek je zbral hitro 30 tisoč Din in se na-potil na določeni kraj. Hajduka sta pa nje-govega sina ustrelila točno opoldne, ker se je oče zakasnil za nekaj minut. Oče je rasel sina mrtvega ob poti.

Zasledovanje hajdukov ljubice

V okraju Zagubice je ostal v gorah samo še hajduk Babejič, ki ga orožniki pridno zasledujejo. Oblasti zasledujejo tudi Radovanovičevu ljubico, ki je nedavno rodila možko dete, ga zadavila in pustila v hlevu. Na dan, ko je bil hajduk ubit, so jo videli v vasi, potem je pa izginila in ni več sledu za njo. Sudi se, da je pobegnila v gore k hajduku Babejiču.

Tri dni in tri noči za klavirjem

Znani dunajski pianist Geza Ledovsky igral tri dni in tri noči nepretrgoma na klavir. — Ameriški rekord posekan.

Manija rekorderstva se je zadnja leta zelo razpasla. Inicijativo so dale olimpijske igre in sport, toda Američani, ki so v tem pogledu najbolj ekscentrični, se niso zadovoljili samo s sportnimi rekordi. Rekord za vsako ceno je njihova deviza, vseeno jim je pa, kakršne vrste rekord je bil dosežen. Plesni in žvižgalni rekordi so že stara stvar in niso več tako privlačni. Večje zanimanje je vzbudil Američan, ki je lani za stavo sedel tri dni in tri noči na drogu najslavitejšega newyorskoga nebotičnika, a še bolj jih je navdušil rekord nekega pianista, ki je sedel 75 ur za klavirjem. To je Američanom zelo imponiralo.

Manija rekorderstva pa je objela zadnja leta tudi Evropo. Najprej so se pojavili umetniki v giadovanju, ki so se producirali kar cele mesece, drugi so zopet plesali tri dni in tri noči skupaj itd. Znani dunajski pianist Geza Ledovsky si je pa vtepel v glavo sedeti najmanj tri dni in tri noči za klavirjem in potolči Američanov rekord najmanj za eno uro. Američan je sedel 75 ur, Ledovsky jih bo — odnosno jih je že presedel 76.

Geza Ledovsky je začel igrati na klavir v četrtek zvečer in sicer v hotelu Continental. Igral je brez not in kar po vrsti vse opere, opere, slagerije itd., kolikor se jih je pač spomnil in naučil v 30 letih svoje prakse. Začel je z znanim napevom iz opere »Carmen«: Na boj toreador pripravi se...

V soboto opolnoči je Ledovsky še vedno sedel za klavirjem in navdušeno igral. Bil je dobre volje in nič na njem ni kazalo, da bedi in razbija po klavirju že 52 ur. Publika, ki je bila sprva napram tekmovalcu precej apatična, se je začela v petek zanimati za izredno tekmo in kar trumoma so prihajali ljudje v hotel. Do petka ga je posetilo 3000 gledalcev, do sobote opolnoči so jih našli 8000, a večraj ga je obiskalo

najmanj še enkrat toliko radovedne-žev. Mož bo vsekakor za svoj trud dobro poplačan, ker radovedneži morajo plačati vstopnino.

Zanimivo je, da je Ledovskega obiskalo največ gostov po drugi uri zjutraj, ko se namreč zapro razni nočni lokali. Tedaj so prihajali muzikanti iz raznih varietetejev, kabaretov in gledališč, pa tudi drugi, ki jim dan ni nikoli dosti dolg in ki so mnenja, da ga morajo podaljšati do jutra. Sempatja je stopil v dorano tudi njegov zdravnik dr. Braun, ki je »pacijenta« preiskal, mu potipal žilo, kontroliral srce in krvni pritisk — vse to seveda med igranjem, kajti pianist ne sme prenehati z igro niti za hip. V soboto ob 22. je zdravnik ugotovil, da je Ledovsky razmeroma še prav svež in bil je prepričan, da bo vzdržal polnih 76 ur, to je skoro polovica tedna brez spanja, ne da bi trpelo njegovo zdravje.

Ledovsky je izjavil dopisniku nekega dunajskega lista, da čuti v sebi dovolj energije in da je prepričan, da bo zmagal. Za zaključek zaigra »Na lepem sinjem Dunavu«. Če se mu pa posreči, bo igral kar najprej do jutra. Najne-prijetnejše so mu dopoldanske ure in sicer med 7. in 10., ko se ga spanec loti v vsi silo. »Toda dovolj sem treniran«, je omenil Ledovsky »sicer me pa te tri ure zabavajo moji stanovski prijatelji, ki dobro vedo, da je to naj-bolj kritičen čas. Pripovedujejo mi raz-ne šaljivke.«

»Natakar mi je prinesel črno kavo — poroča neki dunajski list — z levico je segel pianist po skodelici, z desnico je igral dalje. Verdi in Puccini, Čajkov-sky in Lehar, Massenet itd., vse po vrsti, kar mu pač pride na misel.

Če je Ledovsky vztrajal do večraj opolnoči, o čemur se nimamo poročila, je zmagal in si priboril naslov svetovnega vztrajnostnega parvaka na klavirju.

Matineja Francoskega instituta

Včeraj dopoldne je priredil Institut français v Ljubljani glasbeno in literarno matinejo, ki je uspešno nad vse pričakovanje lepo. Uvodne besede je govoril novi lektor francosčine na naši univerzi g. M. V. V. V., ki je v kratkem govoru, pozdravljajoč goste, poudaril, da so naši kulturni stiki s Fran-cijo vedno priskrebniji in iskrenjeji.

Sledila je komedija endejanka »Rosa-lie«, v kateri so nastopili trije člani Fran-coskega krožka v Mariboru. Nato je ga. Ad-rišičeva zapela v francosčini tri pesmi. Umetnica je s svojim glasom in občutenjem predvajanjem osvojila na mah občinstvo, ki ni štedilo z aplavzom. Umetnica je prejela lep sopek. Sledile so klavirske točke, ki jih je občuteno in v veliko spretnostjo igrala na klavirju gđ. Ravnharjeva. Tudi ona je žela priznanje in dobila lep sopek. Kot zadnjo točko so člani mariborskega krožka predva-jali komedijo endejanka »Nekega dne, ko je deželovale. Igraleci amatjerji so dobro ob-ovdali francosko besedilo in tudi njih izgo-vorjava je bila lepa.

Občinstvo je napopnilo dramsko gledali-šče, kjer se je matineja vršila do zadnjega kotička, kar dokazuje, da imamo Slovenci veliko smisla za francoski jezik in kulturo.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 22. aprila.

Na dvorišču Steyerjeve tovarne v Fran-kopanski ulici se je v soboto pripetila precej težka nesreča. 7-letna hčerka sluge Alojzija Sinčiča se je gugal na dvorišču na napravi za stapanje posteljnine. Deklet-ce se je obesilo na prečko med dvema ste-brima, neki deček jo je poganzjal semter-tja. Nenadoma je dekletce omahnilo in pad-lo vznak na glavo. Pri padcu se je mala Sinčičeva poškodovala na vratu, na glavi pa ima precej globoko rano. Morali so jo prepeljati z rešilnim vozom v bolnico.

Trgovca Ivan Babič, stanujoč v Kolo-dverski ulici, je večraj balinal na dvorišču Blaževičeve gostalce. Postalo mu je vro-če in odločil je sukničje. Preveč zotopljen v balinanje ni opazil, da mu je nekdo iz suk-ničar izmaknil listnico, v kateri je bilo 600 dinarjev gotovine, potni list in še več drugih listin.

V Vodmatu in Rožni dolini imajo svams-pirjaci, ki razbija ponoči šipe. Zadnjič je bila na policiji cela kopica prijav o nekem zlobnežu, ki je v Vodmatu in na Kodelje-vem razbil mnogim posestnikom šipe, več-raj pa je prijavila Franja Kelčeva iz Rožne doline. Cesta VI, da je neznan zlikovec vr-gel debel kamen v njeno spalnico in razbil dve šipi, vredni 80 Din. Po junaškem činu je lopov pobegnil.

Včeraj je na policiji prijaviel čevljar-ski pomočnik Josip Oblaček, stanujoč ne Ga-lusovem nabrežju, da je v soboto pobegnila z doma njegova 15-letna hčerka Jožefa, ki

se je učila krojaške obrti. Dekle je za svo-je starost velike in močne postave, podol-gastega obraza, kostanjevih las. Na sebi ima črno krilo, belo bluzo in plašč. Ni iz-ključeno, da se ji je pripetila nesreča.

V bolnico so davi pripeljali 19-letnega posestnikovega sina Andreja Setnikarja z Vrhnike. Včeraj je Andrej obiskal svojega brata na Brezovici. V neki gostilni so ga zvečer napadli neznan fantje in ga pošteno pretepli. Setnikar je težko poškodovan, ven-dar njegove poškodbe niso smrtno nevarne. Napadalce iščejo orožniki.

Grozna smrt v plamenih

V Krašnji pri Lukovici se je v soboto pripetila strašna nesreča, katere žrtev je postala neka tomošnja posestnica. V soboto je odšla posestnica na polje in zažigala kompost. Ker je pihal močan veter, se je posestnica zblala, da se ogenj razširi tudi na bližnji gozd in v strahu je začela razmeta-vati žerjavico. Pri tem se ji je vnelo krilo in bliskoma je bila v plamenih. Nesrečnica je gorela kakor živa baklja in je v strahov-ljivih mukah umrla. Sosedje so našli na kra-ju nesreče samo še kup obžganih kosti. Včeraj popoldne so v Krašnji pokopali žens-ke ostanke nesrečne žrtev, katere imena žal nismo mogli zvedeti.

Moža ji je zapeljala

Ljubljana, 22. aprila.

Pri dežurnem uradniku na policiji se je pred dnevi zglasila mlada gospa prijetne za-njivosti in začela pripovedovati:

— Gospod uradnik! Pri meni je pozimi stanovala neka Marija D. Bila je lahkomiselnica ženska, brez pravega pofkica, ki se je vlačila samo z moškimi in kateri je pošteno delo smrdelo. Zvedela sem za neno početje in odgovarala sem ji sobo. Preprosilaa me je, naj jo pustim še nekaj časa stanovati pri meni, češ, da si poišče primerno službo. Ker pa se je ni lotila dela in se še vedno pohajkovala z moškimi, sem jo zapodila in ji prepovedala dostop v mojo hišo.

Toda nemarnica se ni dala ugnati. Priha-jala je čisto k nam, kadar meni ni bilo do-ma in pričela je ljubavno razmerje z mojim možem. Zvedela sem, da sta z mojim možem grešila, ko sem se po opravih odpe-ljala na Štajersko. Moj mož je popolnoma pod vplivom te kanalice in zato zanemarja mene in hčerko ter se sploh ne briga več za naju. Prosim, naj policija nekaj ukrene in naj me obvaruje pred to zlobno žensko, kajti sicer se bo zgodilo nekaj strašnega.

Tako je pripovedovala nesrečna žena, kateri je brezvestna in cinična zapeljiva unčica družinsko srečo. Policija se bo po-žirala, da dobi Marija D. primerno delo, če ne, bo pa romala v zapor.

Kako so ubili hajduka Radovanoviča

Ranjeni hajduk strelja na zasledovalce. — Na vesti je imel 29 umorov in ropov. — Tragedija hajdukovega pajdaša.

Vest o poginu nevarnega hajduka Radovanoviča, ki je strahoval v družbi z znanim hajdukom Babejičem Zagubico in okolico, se je bliskoma razširila po vseh krajih, kjer je hajduk moral in ropal prebivalstvo. V Zagubici govore že več dni samo o hajduku Radovanoviču, ki je prizadejal tamoj-njemu prebivalstvu veliko gorja.

Načrt za umor

Brata Stevan in Stojan Lazič, ki sta bila sama pred leti hajduka, sta se dogovorila z županom v Jošanah, da ubijeta hajduka Radovanoviča. Stevan in Stojan sta bila že naznovana in pod stalnim nadzorstvom. Nekega dne ju je poklical župan v Jošanah Rajo Jelčič in jima predložil, naj ubijeta hajduka ter tako dokažeta, da nista z njim več v zvezi. Brata sta sprejela ta pred-log in dobila sta na županstvo puške in mocijico. Pred dnevi sta Stevan in Stojan po-noči šla z doma na prežo za hajdukom. Iste noči se je pojavil v vasi hajduk Radovanovič. Stopil je v hišo Stevana Laziča in vprašal njegovo ženo, kje ima moža. Žena Roza je povedala, da je mož na straži. Hajduk je zahteval večerjo, ki mu jo je Roza tudi dala. Preden je odšel, je hajduk naročil ženi, naj moža obvesti, da pride naslednji dan ponoči in naj mu do tega časa Stevan pripravi pečeno jagnje. Ko sta se Stevan in Stojan vrnila, jima je žena povedala, da je bil hajduk v hiši in kaj je naročil. Dobro, je rekel Stevan, kadar pride, mu povej, da bom pripravil zanj pečeno jagnje.

Napad iz zasede

Stevan in Stojan sta poklicala Jelčiča in vsi trije so odšli na pristavo ter se skriti oboroženi s puškami in samokresi v zasedi. Ko se je zmrznilo, je prišel s planine hajduk Radovanovič. Krenil je v pristavo, kakor se je domeni s Stevanovo ženo, misleč, da bo dobil pečeno jagnje. Iz zasede je po-čil strel. Ustrelil je prvi Steva, pa je zgrešil. Takoj nato sta počila še dva strela. Hajduk je zakričal obkoljeno in izginil v temi. Bil je ranjen. Stevan, Stojan in Jelčič so ga zasledovali. V bližini so čuli stokanje v ne-kem gmu. Ko so se približali, je hajduk za-

čel streljati na napadalce. Krogle so jim žvižgale nad glavo. Vrnili so se v vas in javili županstvu, da leži hajduk Radovanovič ranjen v bližini. Organizirali so takoj četo seljakov, ki je začela hajduka iskati. Iskali so ga vso noč, toda zaman. Hajduk se je skril in nihče ni vedel, kje je. Na kra-ju, kjer je bil ranjen, so našli njegovo čepico in torbo ter bombo. Eden seljakov se je domislil: Nihče drugi kakor Ljubičin brat nam lahko pove, kje je ranjeni hajduk!

Kako so hajduka našli

Ljubica je bila hajdukova ljubica in njen brat Ivo je bil edini, ki je vedel kam se je hajduk skril. Poklicali so ga in ga pozvali, naj pove, kje je hajduk. Ivo je sprva trdil, da tega ne ve, potem je pa rekel, da sam želi, da hajduka čim prej ujamejo in je izjavil, da ga bo pomagal iskati. Naslednji dan je Ljubičin brat izjavil županu, da je hajduka našel in ga ubil. Hajduka Radovanoviča so res našli blizu vasi mrtvega. Le-žal je ob potoku in je bil ves moker, kar je pričalo, da ga je nekdo ubil in vrgel v potok. Truplo so odnesli v mrtvašnico, kjer je bilo obducirano ter pokopano. V Zagu-bici in okoli je zavladalo veliko veselje, ko se je razširila vest, da je hajduk Radovanovič mrtev. Radovanovič je bil drzen in nevaren hajduk in so se ga ljudje bali bolj, nego znanega razbojnika Ivana Babejiča. Ko so poklivali hajdukovce brate, ki žive v Ma-nastirici, da potrdijo hajdukovo identiteto, so izjavili: Hvala bogu, da je mrtev. Veliko gorja je prizadejal tudi nam.

Grozote njegovega hajduko-vanja

Hajduk Radovanovič je pobegnil v gore že l. 1920. Bil je obsojen na 2 leti ječe. Bil je zaprt v Nižu, toda samo 14 dni, potem je pa pobegnil iz zapore v gore. Izkuril je baje v družbi s hajdukom Babejičem 29 umorov in ropov. Najstrašnejši je bil nje-gov zločin v Laznici, rojstnem kraju Babe-jiča, kjer je umoril tri sinove nekega seljaka. Ta seljak je bil Babejičev in Radova-novičev pajdaš. V kratkem si je napravil premoženje in si kupil veliko posestvo. Ne-

Beleznica

Koledar.

Danes: Ponedeljek, 22. aprila 1929; ka-toľični: Kajo in Soter; pravoslavni: 9. aprila: Evpisiinje.

Današnje prireditve.
Drama: Dantanova smrt. A.
Kino Matka: Gospica Elza.
Kino Ideal: Kraljev kavalir.
Koncert kartaeta Žika ob 20. v Filharmo-niji.

Dežurne lekarne.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta; Bakrič, Sv. Jakoba trg.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani
DRAMA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 22.: Dantanova smrt. D.
Torek, 23.: zaprto.
Sreda, 24.: Pravkar izšlo. A.
Četrtek, 25.: Birka, premijera. Premierski abon-Petek, 26.: zaprto.
Sobota, 27.: Žid mrtvec. Poslovna predstava z Rogozar izven.

OPERA

Začetek ob pol 20

Ponedeljek, 22. aprila: zaprto.
Torek, 23.: Manon. Gostuje g. Ilčić. B.
Sreda, 24.: Grof Luksemburški. Gostuje z. H-čič. C.
Četrtek, 25.: zaprto.
Petek, 26.: Cigan baron, premijera. Premiersko abonma.

Ljubljanska drama

V slobno sveder je gostovala v Klubu v oravljani drami »Krog s kredo« ga. Vika Pod-gorska iz Zagreba. Da ima tudi pri nas, klasi med našimi porisanimi rojaki, mnogo čestitice svoje amonosti, se je videlo iz lepe udeležbe in topliga aplavza, s katerim jo je publika ob-likovala po vsakem aktu in pridila vedno z-moza pred zastor. Prejela je tudi veliki sopek. Mislim pa, da ji uloga je krasnejša Buttorfi ni najbolj pri srcu in da ima uloga, v kateri se izjavlja svojedoljno, široko iskrenje. Morda tudi ni bila razpoložena sredi novega nastupa in neznane scene. Način igranja našega občina je realističen in rahlo groteskno, njen način pa je bilsto pravilno in počelo dikojo, kakor bi bi-čelo pesem. Zdi se mi, da je bila Podgorska zaradi tega včasih nevarna, kar se je izraža-lo v zlosti v prenašaji, zato neomilivi govornici in s šepetanjem zaključnih besed v stavkih. Gospa Podgorska pa je tako v lirskih kakor v dramatičnih momentih dokazala izmoza je uter-šal svoj sloves izredno nadarjene igralkice vstane Zoolina, dojmiljive prirodnosti in bogato mo-dulatornega glasu ter zelo simpatične igre. Vse-lej jo z radostjo pozdravimo na našem odru in želimo, da pride k nam čim večkrat.

Smoji sem si mogel privo gledati francosko burko »Teodor & Comp.« Burka najstarejša te-chnika, ki operira z omaro, preobčutili, pomol-niki neverjetnostmi in z neomejenimi bodajo-čami, ima, čisto teatralno vso, same izvrsne uloge, vzbujajo cele salve smeha, le torej za-važna ter pomala malona vsem sodalcišnim množico priki za razvilitne komike. Predvsem pa igra ga. Nablocka Adrijeno z vsem pikant-nim šarmom svoje žarkotemperamentne osebnosti, hudo in vsesoko elegantno. Ta Adrijena je vendarle v burki mogoča, a še zaradi me je vendarle vredno, da si jo ogleda naša publi-ka. Izvrsna, presenetljivo moudenska je Juliet-ta ga. Medvedova, ki se je prav dobro uve-čjavljala z dostojno čisto nove strasti. Ta igralka je sposobnejša, kakor bi človek sodil po preni zapolnenosti. Prav simpatična in vsk Loulou je bila ga. Mira Danilova.

Glavno moško ulogo igrar g. Cesar (Chene-coff), ki prinša v maski in igri vedno ka-mo-voza ter je vpljo zabaven tudi brez pretiravanja. Po karakterizaciji je prav imeniten senator z Levaj, ki je vgljedno izpramenljiv v dčki in vseh zavnih sredstvih. Odlični Chokomir je z. Krall, ki izvrsno individualizira kar pet ali šest različnih ulog ter je tudi kot nemogoča dama resnično komben. Prav dober in varavno zabaven tip je postavil s svojim teatralno zovo-čnim klovnom g. Samcin in prebriansosti brez-vestnega kopovčika Teodora je dal g. Zelonič dovolj verjetnih potez. Ostale osebe ali eni-zodane ali manje izrazite oziroma medleje po-dalane.

Umetniški barometer je v našem repertoaru zelo padel. Opereta in burka zavzemata vedno več voljeve. Toda ta barometer kaže pač le — priški blagoljne. Tako je bilo ameraja in tako bo pač vedno. Povsod! Čelo dunajske država (nederland dvorna) opera uvaja baš zaradi blagaj-niškega priška poleg burka v državnih dramah (tudi je opereta). Teatri imajo s klani, kabareti in radiosi po vsem svetu zmerom tejo borbo. Zlastno, a neizogibno. Meni včasih tega niso vpenli; odaj pač iskajšo priški na lastni koži moji nekdaj kritiči. Sočustvujem! Fr. O.

Gledališke abonente opozarjamo na spre-menli redol redol opernih predstav. Abonenti reda B imajo svoje predstavo v torek 20. t. m. s gospodom Ilčićem kot gostom v operi »Ma-non«. Abonenti reda C pa imajo svoje predstavo v sredo, ravnotako gospoda Ilčića v »Gro-fu Luksemburškem«.

Naš izvoz v marcu

Po podatkih generalne direkcije carin smo izvozili v marcu 336.729 ton blaga v vrednosti 499.413.287 papirnatih ali 48.371.063 zlatih Din. V marcu lanskega leta je znašal naš izvoz 363.721 ton v vrednosti 503.316.740 Din. V primeru z marcem lanskega leta je torej naš iz-voz letos nazadovol po teži za 26.992 ton ali 7.42%, po vrednosti pa za 3.003.483 Din ali 0.59%.

Letos v marcu se je povečal izvoz pšenice, špizla, koš dvojčine itd. Nazadovol je pa iz-voz moka, suhih silv, predvaja, jaje, zdravilnih zelišč itd. Izvoz jaje je nazadovol v primeru z lanskim letom okroglo za 40 milijonov Din. V prvem četrtletju letošnjega leta je znašal naš izvoz 862.395 ton v vrednosti 1.310.194.841 papirnatih ali 119.562.469 zlatih Din. V istem času lanskega leta smo izvozili 969.069 ton bla-ga v vrednosti 1.372.478.548 Din. V I. četrtletju letošnjega leta je torej naš izvoz v primeru z lanskim letom po teži le za 6.672 ton ali 0.68%, po vrednosti pa za 62.283.707 Din ali 4.54%. Raz-vedelji je pa najov, da se je naš izvoz letos v marcu dvignil skoro na višino izvoza v marcu predlojnega leta.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje Riharda Jakopiča.** Naš mojster Rihard Jakopič je bil odlikovan na predlog prosvetnega ministra z redom Belelega orla IV. stopnje.

— **Izpremembe v naši vojski in mornarici.** Imenovani so: za vršilca dolžnosti komandanta II. pomorske obalne komande strokovnega orožja kapitan bojnega broda Marijan Polič, za vršilca dolžnosti upravnika hidrografskega urada mornarice kapitan fregate Avgust Kuster, dosedaj na službi v komandi mornarice, za poveljnika II. bataljona 8. pešpolka dosedajni poveljnik I. bataljona 46. pešpolka podpolkovnik Metod Rakuš, za poveljnika II. bat. 10. pešpolka dosedajni poveljnik II. bataljona 29. pešpolka podpolkovnik Karel Potočnik, za poveljnika I. bataljona 29. pešpolka dosedajni poveljnik 2. bataljona 47. pešpolka podpolkovnik Alfred Simek, za poveljnika I. bataljona 39. pešpolka major Josip Krasnik, dosedaj v službi celjskega vojnega okruha, za poveljnika I. bataljona 40. pešpolka podpolkovnik Rudolf Knez, dosedaj poveljnik I. bataljona 46. pešpolka, za poveljnika I. bataljona 41. pešpolka major Alfred Kubel, dosedaj komandir 3. čete istega polka, za vršilca dolžnosti načelnika artilerijskega oddelka komande vrbske divizijske oblasti dosedajni vršilec dolžnosti načelnika artilerijskega oddelka komande divizijske oblasti podpolkovnik Valentin Čop, drinske oblasti kapitan Viktor Čretnik, za vršilca dolžnosti komandanta 2. divizijske artilerijskega polka IV. armijske oblasti dosedajni komandant 1. baterije 4. divizijske dravske artilerijske brigade kapitan I. klase Jevtinič Vojnovič.

— **Absolventi juridične fakultete,** ki hokonep tekočega II. semestra 1928-29, naj se javijo najkasneje do 8. maja 1929 pri podpredsedniku dotične komisije, ki ga najvzve v čitalnici juridične knjižnice na univerzi vsako sredo v času od 12. do pol 13. ure.

— **Znameniti angleški pisatelj v Jugoslaviji.** Začetkom junija posesti našo državo več znamenitih angleških pisateljev, med njimi predsednik mednarodne književne organizacije Pen-kluba John Galsworth, generalni tajnik londonskega Pen-kluba Herman Duld in slavni angleški dramatik Bernard Shaw, ki namerava posestvi v prvi vrsti Dalmanio, pa tudi naša kulturna erediča.

— **Statistika tujškega prometa v našem Primorju.** Centralni odbor za propagando Jadrana v Splitu je zbral statistične podatke o tujškem prometu v Primorju od leta 1923. Leta 1923 je poselilo naše Primorje 424 domačih in 23.767 inozemskih letovčarjev, leta 1924 domačih 3558, inozemskih 22.034, l. 1925 domačih 4205, inozemskih 19.165, l. 1926 domačih 4205, inozemskih 18.390, l. 1927 domačih 16.677, inozemskih 17.309 in lani domačih 18.941, inozemskih 15.186.

— **Zveza aeroplanske industrije.** V soboto je bila v Novem Sadu oficijelno ustanovljena Zveza jugoslovenske aeroplanske industrije s sedežem v Beogradu. Zvezi se je pridružil vseh sedem naših tovaru aeroindustrijskega in sicer Ikarus, Rakovica, Zmaj, Peleoptik, Vlaković & Comp. in industrijsko podjetje Zivovina Rogožarskega. Namen zveze je pospeševanje, zaščita in emancipacija tujega vpliva na razvoj naše aeroplanske industrije. Za predsednika proizvodniškega odbora je bil izvoljen dr. Geodon Djundjerski.

— **Darovi za gladujoče.** Velikemu županu ljubljanske oblasti so poslali poleg že objavljenih darov k zbirki za gladujoče rodbine svoje prispevke: **Pomožni odbor Radeče** 250 Din; **Morič Ignacij, trgovec** na Jesenju, 300 Din; **Županstvo Begunje** 200 Din; **Županstvo Lesce** 500 Din; **Uprava Sreziške graščine Hermana princa Schoenburg-Waldenburg** na Srezniku pri Rakuju 1000 Din; **J. Schmidt** v Radečah pri Žid. mostu 100 Din; **Uradništvo rudnika Kočevje** 430 Din; doslej skupaj v gotovini 105.084 Din.

— **Delomrzenci, ki izrabljajo podpore.** za delomrzence in izkoriščevalce občinskih podpor so proglasili poljedelce in tesar Franc Kozuh, pristojen v občini Blanco, trgovski pomočnik Franc Otorepec, pristojen v občini St. Peter na Medvedovem selu, zavarovalni agent Anton Zemljič, pristojen v občini Ščavnica, slikar Avgust Vosala, pristojen v občini Svečino, Jakob Zorko, pristojen v občini Skoka, Jakob Čater, pristojen v občini St. Jurij ob Juž. železnici, slaščičar Ignacij Rozman, pristojen na Vič, pomožni delavec Josip Kovačič, pristojen v občini Trbegovec, delavec Matija Topolovec, pristojen v občini Skorinjčar, ševčar Tomaž Dravec in njegova žena Julijana, pristojna v občini Orehovec, služkinja Katarina Lamut, pristojna v Tolški vrh, Marija Čaf, pristojna v St. Jurij v Slovenskih goricah, Ana Vizjak, pristojna v občini Radomlje, delavka Rozalija Bolko, pristojna v Lubovce, krojaški pomočnik Albin Vidmar, pristojen v Slov. Bistrici, Dionizij Košič, pristojen v Brezovici in invalid Jožes Cankar, pristojen v občini Aržiče. Razveljavlja se uredba, po kateri je bil proglasen za delomrzence in izkoriščevalce občinskih podpor strojnik Franc Peer, pristojen v občini Dolško.

— **Poročilo se je večeraj na Brezjah z dede, Alojzija Pompe naš vrli sodružnik in prijatelj gosp. Martin Ivanuš, stavec Narodne tiskarne v Ljubljani.** Milodemu paru iskrene čestitke!!!

— **Šef Centralnega presbiroja.** Za šefa centralnega presbiroja bo imenovan publika M. Marjanovič.

— **Sprememba imena postajališča.** Centralna železniška direkcija je odredila, da se imena postajališč na 15. majem ime postajališča v Radeče-Planica.

— **Izlet jugoslovenskih Čehoslovakov v Trgovo.** V maju priredve v naši državi bivačev Čehoslovaki dva izleta v Prago. Prvo ekskurzijo priredve slušateljki gospodarske šole v Velikih Zdencah na Hrvaškem, drugo pa Čehoslovaki iz Daruvara.

— **Zivalske kušne bolezni v mariborski oblasti.** 15. t. m. je bilo v mariborski oblasti 5 slučajev svinjske kuge, 2 svinjske rdečice, 1 vraničev prisaide in 1 konjskih garij.

— **Taksa za ruske in armenske begunce.** Kakor je bilo že objavljeno svoječasno je obvezan vsak ruski in armenski begunec, da plača specialno letno takso za Nansenovo znamko. Vsi oni ruski in armenski begunci, ki si niso še nabavili take znamke za l. 1928, naj to store do 1. maja t. l. ker je rok za nabavo do tega dne podaljšan. Vsi omenjeni begunci se opozarjajo, da morajo imeti Nansenovo znamko napečeno na legitimaciji ali dovolilu za prebivanje v naši državi in se legitimacija brez te znamke pri oblasteh ne bo upoštevala. Morebitna tozadna poljsnila daje ljubljanska policijska direkcija v sobi št. 3, pritličje.

— **Rudarski kongres v Celju.** Včeraj se je vršil v Celju kongres Zveze rudarjev Jugoslavije. Podana so bila poročila društvenih funkcionarjev, nakar je bila izvoljena nova uprava. Pri slučajnostih se je razpravljalo o rudarskem zavarovanju in o novem delavnem redu.

— **Naši oblikujoči umetniki se ne udeležijo barcelonske razstave.** Slovenski oblikujoči umetniki so poslali prosvetnemu ministru izvajo, v kateri sporočajo, da se ne udeležijo barcelonske razstave, ker jim je bil stavljen prekratek rok.

— **Bliznji potres.** Profesor dr. Belar nam poroča, da so zabeležili potresomeri observatorija pod Triglavom v soboto ob 2.15 možan potres, katerega epicenter je bil oddaljen približno 250 km. V petek so pa zabeležili potresomeri prof. Belarja odmeve potresa v Bolgini.

— **VI. Gospodarska razstava v Osijeku** se vrši od 4. do 12. maja 1929.

— **Železniškim vpokojencem v vednost.** Društvo železniških vpokojencev za Slovenijo je bilo ustanovljeno 1. oktobra 1920. Društvo si je nadelo nalogo, da pripori starovpokojevcem pokojino v isti višini, kakor je potrebna za preživljanje, kakor tudi da brani pridobljene pravice vseh železniških vpokojencev. Vsakoletni občni zbor določi funkcionarje, ki v imenu društva kot zastopniki vpokojencev na vseh merodajnih mestih nastopajo za interese železn. vpokojencev. Zato opozarjamo vse železniške vpokojence, naj se obkonejo prepotrebnega društva ne pa tistih, ki se za hrbtom društva skrivajo in nastopajo kot zastopniki vpokojencev neupravičeno, ne premislijo pa, da s tem škodujejo sami sebi in skupnosti.

— **Predsedstvo.**

— **Dolensko bei Laibach.** — Dunajski »Neues Wiener Journal« poroča v svoji nedeljski številki o velikem gozdnem požaru v Sloveniji. Članek se glasi tako-le: Heute vormittag brach in der Nähe von Dolensko bei Laibach ein grosser Waldbrand aus, der itd.

— **Prebivalstvo Beograda.** Due 5. t. m. je bilo v Beogradu ljudsko štetje. Po izjavah podžupana dr. Stojadinovića ima Beograd sedaj 221.474 prebivalcev. Niso pa všteti inozemci, zaposleni na konzulatih in poslaništvih ter del beogradske garnizije. Zadnje ljudsko štetje je bilo v Beogradu leta 1921. In je izkazalo 120 tisoč prebivalcev. V 8 letih se je torej prebivalstvo Beograda povečalo za nad 100 tisoč ali skoro za 100%.

— **Bolezen vojvode Stepanovića.** Iz Beograda poročajo, da se je po poročilih iz Čačka in buletinu zdravniška dr. Miloševića bolezen vojvode Stepanovića obrnila na bolje. Preteklo noč je vojvoda prespal popolnoma mirno.

— **Smrt starega prevoznika.** V Piljavi gorici je večeraj umrl v čestni starosti 68 let posestnik in prevoznik g. Franc Dolenc. Med ljubljanskimi sejmarji in kramarji dobro poznan pod imenom Karlovčan. Z njim je legel v zemljo k večnemu počitku eden izmed še redko živčih starih voznikov, ki je vozil vino čez Gorjance na Hrvaško pa tudi v Primorje in po vsej Kranjski deželi. Povsod ob velikih cestah so ga poznali, vselej je bil dobrodošel in povsod priljubljen kot duhovit šaljivec in dobrodušna in poštena slovenska korenina. Mnogo je prevozil in bil med svojimi vrstniki splošno spoštovan, saj je z marsikaterim govtipom in šalo razvedril znanca in tovariša. Sedaj pa je opešal tudi on — stari furman, karšnil je v Sloveniji vedno manj. Zapuščča poleg žalujoče soproge še pet sinov in 4 hčere katere vse je vzgojil v poštenju in naprednem slovenskem duhu, ter vsem preskrbel poštenega kruha. Naj mu bo lahak počitek po izkušenj polnem življenju. — Zaluločim ostalim pa naše iskreno sožalje!

— **Krvava borba z odmetnikom.** Iz Podgorice poročajo, da so pred dnevi seljaki opazili pri Danilovem gradu znanega odmetnika Novico Perovića. Pojavil se je v bližnji vasi, da bi oropal Stanka Simonovića. Simonovič se je pa odmetniku postavil v bran. Perovič je streljal s samokresom na seljaka in ga lahko ranil. Ko sta njegova mati in žena videli, da je Simonovič omagal, sta obe navallni na razbojnika. Obdelavali sta ga s palicami in pestmi. Perovič je lahko ranil Simonovičovo ženo in mater, toda teina se je nazadnje le posrešilo zvezati razbojnika in ga izročiti orožnikom. Ranjence so odpeljali v bolnico. Za glavo odmetnika Perovića je bilo razpisano 40 tisoč dinarjev.

— **130 letni stavec v Srbiji.** V neki vasi pri Berovu živi stavec, ki je letos dopolnil svoje 130. leto. Vse življenje je bil pastir. Oženil se je s 30. letom in ni imel otrok. Žena mu je umrla pred 10 leti Sedaj pravi, da mu je žal, da nima otrok. Stavec je živel vedno zelo skromno. Hranil se je večinoma s mlekom in slmom ter sadjem. Vsi zobje so mu zrasli novi, ki so mu pa v 5 letih tudi izpadli.

— **Velika racija po zagrebških lokalih.** Včeraj ponoči je zagrebška policija izvršila veliko racijo po vseh nočnih lokalih. Poli-

cija je namreč ugotovila, da se je zadnje čase zateklo v mesto mnogo brezposelnih sumljivih tipov in pustolovcev, med katerimi bi utegnili biti tudi taki, ki jih policija že dolgo išče. Zato je večeraj izvršila generalno racijo po lokalih. Racijo so izvršili obzirno in diskretno. Kdor se je legitimiral, so ga pustili v miru. Ljudi z legitimacijami, ki so se zdele ponarejene in take brez njih je policija odvredla na stražnico. Ko so pregledali natančno odise prstov in druge izkaze, so izpustili tiste, ki jim ni bilo mogoče dokazati nič sumljivega. Racija je imela izreden uspeh. Aretiranih in obdržanih je bilo v zaporu je bilo okoli 60 oseb. Med njimi je tudi nekaj nevarnih kriminalnih tipov, ki jih je policija zaradi raznih deliktov že dolgo iskala.

— **Vlom je fingiral.** Iz Kariovca poročajo, da je neki mesarski obrtnik fingiral vlom in tatvino nato priložil policiji. Izjavil je, da so mu neznan vlomilci odnesli sivega mesa in masti za okoli 6000 Din. Policija je poslala v njegovo mesnico detektiva, da bi pregledal, kako je bil vlom izvršen. Ker pa ni bilo opaziti nobenih znakov vloma, so obrtnika zasliali. Tedaj se je zapletel v protislovja in končno je priznal, da je vlom fingiral, da bi dobil zavarovalnico na polico, katere mu bo skoro zaradi neplačane obroke zapadla. Tudi njegov pomočnik je spočetka trdil, da je videl vlomilce, potem pa je priznal, da je po naročilu svojega gospodarja lagal. Oba je policija izročila sodišču.

— **Električni tok mu je sežgal roko.** Včeraj se je pripetila težka nesreča v elektrarni v Ozlju pri Karlovcu. Pri strojih je bil zaposlen delavec Fran Zeliko. Po nesrečnem naključju je prišel pod stroj. Nesrečje je močan tok popolnoma sežgal levo roko. Delavec je dobil teške opekline tudi po telesu. Odpeljali so ga v bolnico, kjer so mu amputirali roko.

— **Nepojasnjen umor.** Iz Sarajeva poročajo, da je okrožno sodišče izpustilo iz preiskovalnega zavora brata Arso, Jova in Liko Kukića iz Alipašinega mosta, ki so bili več mesecev v preiskovalnem zaporu pod sumom, da so v zvezi s talinstvenim umorom armenskega trgovca Takvorja Takvorjana. Kakor smo že poročali, so Takvorjana našli pred meseci v njegovi hiši pri Sarajevu umorjenega. Neznani morilci so ga napadli in mu s sekirjo razklali glavo. Takvorjan je bil bogat trgovec, ki je prišel iz Hamburga, kjer je tudi obogatel in kjer ima še ženo in otroke. Bil je čudak in živel je popolnoma sam. O njem so že preje krožile po Sarajevu in okolici neverjetne vesti. Umor armenskega trgovca bo, kakor se zdi, ostal za vedno nepojasnjen.

— **Težka nesreča pri Zagrebu.** Na kolodvoru v Dugemselu pri Zagrebu se je pripetila težka nesreča, ki je zahtevala življenje mladega delavca. Pri razvrščanju tovornih vagonov je padel pod kolesa zavičaj Božičević. Kolesa so mu odrezala glavo, ki je ostala med tirom, dočim je truplo padlo v jarek. Nesreča se je pripetila, ko je zavičaj skočil na vagon. Zadnje dni se je na kolodvoru v Dugemselu nabralo toliko tovornih vlagov, da je bil samo en tir za potniški promet prost, tako da so železničarji s težavo opravljali svoje posle. To je bil tudi vzrok smrtni nesreči.

— **Splavi odnesli pontonski most.** Iz Sremske Mitrovice poročajo, da so trije splavarji po nepravdnosti zadeli v pontonski most in ga razbili. Udarec prvega in drugega splava je most vzdrlž, ko se je vanj zaletel tretji splav, se je most pretrgal in voda ga je odnesla s splavi vred po Savi. Zaradi te nesreče se je pretrgal tudi električni kabel v Savi in Podrinska Mitrovića je ostala brez luči. Pontonski mosti se je ustavil s splavi kakih 35 km nižje od kraja nesreče. Nepravdnim splavarjem so vzeli plovno dovoljenje. Škode je za 100 tisoč Din. Razen tega trpi mesto, ker ne more pobirati raznih pristožbin od mostu in Podrinska Mitrovića bo ostala brez luči kakih 14 dni. Nesrečo so povzročili splavarji, ki niso vozili v predpisani razdalji od mostu. Iz Beograda so prosili za vlačilca, ki bo most privlekel zopet na pravo mesto.

— **Sreča v nesreči.** Sofer Jakše Kovač v Ljubuski je pred dnevi hotel odpeljati več potnikov v avtom v okolico. Po nepravdnosti je pa avto pognal, ko ni bil zaprt, tako da se je avto sam spustil v dir po strmini. Pripetila bi se huda nesreča, da ni sofer imel toliko duha prisotnosti, da je avto v zadnjem trenutku zavrl in tako preprečil nesrečo. Sam sofer se je precej težko poškodoval.

— **Smola vtihtapcev tobaka.** Neki policijski agent je ušel na sarajevskem kolodvoru dva potnika, ki sta imela v svojih kovčegih 42 kg vtihtapljenega tobaka. Enega vtihtapca je policija pridržala v zaporu, ker je našla pri njem razen vtihtapljenega tobaka tudi samokres, za katerega ni imel dovoljenja. Tobak je policija zaplenila.

— **Direktorja je hotel ubiti.** Pred sarajevskim sodiščem se je te dni zagovarjal bivši poštni uradnik na Cetinju Ilija Kaplić, oče štirih otrok, zaradi zločina javnega nasilja. 16. tm. je prišel v Sarajevo, da bi položal izpit za definitivnega poštnega uradnika. Odgovarjal je zelo slabo. Ko je prišel po izpitu iz sobe, je potegnil iz žepa samokres in zagrozil: Če me direktor Nikoljič vrže pri izpitu, ga ustrelim. Dve priči sta potrdili, da je uradnik izrekel to grožnjo. Sodišče ga je obsojilo na 4 mesece ječe. Kaplić se je zagovarjal, da je rekel, da ubije sebe, ne pa direktorja.

— **Obup nesrečne matere.** Neki potnik je večeraj v zagrebškem Maksimiru čul stokanje. V aloji je opazil žensko, ki se je zvijala na tleh v silnih bolečinah. V njeni bližini je ležala steklenica z očetno kislino. Policija je takoj rešilno postalo in stražnica. Samomorilki so nudili v bolnici prvo pomoč. Nesrečna žena se piše Kata Kraimčec in je 45 let stara. Izjavila je, da je hotela v smrt zaradi večnih preprirov s sinom.

Iz Ljubljane

— **Smrt odličnega glasbenika in pedagoga.** V soboto zvečer je nenadoma preminul v Ljubljani profesor glasbe g. Josip Vedra l. Kot vtilomski profesor na šoli in konservatoriju Glasbene Matice v Ljubljani je pokojni deloval z veliko vnemo, požrvalnostjo in pedagoško spretnostjo polnih 34 let. Poleg tega je obogatil našo glasbeno literaturo z mnogimi skladbami. Pokojni je bil rojen 15. avgusta 1872. v Stavropolu v Rusiji, bil je češkoslovaški državljan, pozneje pa je sprejel naše državljanstvo. V Ljubljano ga je poklicala kot odličnega glasbenika in absolventa praškega konservatorija Glasbene Matice v jeseni 1895. Leta 1924 je bil sprejet v državno službo. Za svoje plodonosno delo na pedagoškem polju je bil odlikovan z redom sv. Save. Kot zasebnik je bil pokojni izredno simpatičen in ljubeznjiv. Zapuščča vdovo go. Marijo, sina Bogumila, uradnika banke Slavije in hčerko Ljudmilo, slušateljico ljubljanske univerze in gojenko tukajšnjega konservatorija. Pogreb bo jutri ob 16. iz mrtvašnice splotne bolnice. Bodi mu lahka slovenska zemlja, ki jo je tako iskreno ljubil. Teško prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Pogreb Mirka Proška.** Včeraj popoldne so prepeljali zemsko ostanke tragično preminulega profesorja Mirka Proška iz mrtvašnice deželne bolnice na ježiško pokopališče. Velicasten pogreb je pričal, kako velike simpatije je užival pokojni v naši javnosti. Udeležila se ga je korporativno Moto-kolesarska Ilirija, zastopniki Jugoslovenskega Moto-saveza v Ljubljani, številni sportniki, svoji, znanci in prijatelji pokojnega, kakor tudi vse osobie tvrčke Pavle Stele, kjer je bil Prošek uslužben. Pred bolnico je zapel »Slavca« ginljivo žalostinko, nakar se je začel pomikati žalni spreved na pokopališče na Ježici, kamor so položili pokojnega k večnemu počitku. Bodi mu lahka domača gruda!

— **Toliko ptičje petja kakor druga leta ni letos po ljubljanskih vrtovih, parkih in logih.** Mile nam pride, so poginile od mraza in gladu v strašni zimi. A kolikor jih je ostalo v naše veselje, imalo tudi sedaj dosti smrtnih sovražnikov. Na tleh jih nestro ugonobijo mačke, na drevju pa srakoperji. Ti krvočeljni žive z vsemi ptiči v sovraštvu, manjše ubijajo, večje pa pregonjajo z velikim krikom. Po vsej pravici so torej zapisani med tiste ptiče, katere smo vsak človek ob vsakem času loviti in streljati.

— **Občni zbor kola jahačev.** V soboto zvečer se je vršil v restavraciji »Zvezda« redni letni občni zbor »Kola jahačev in vozačev prestolonaslednik Peter v Ljubljani. Otvoril ga je predsednik brigadni general g. Vuković. Predsednik eksekutive dr. F. Luekmann je poročal o delovanju Kola v preteklem poslovnem letu in o dveh priveditvah, ki jih pripravljajo Kolo letos, 5. maja se bo vršila na Stadionu zanimiva skakalna konkurenca, katere se udeležijo domači in zunanji jahači. 15. in 16. junija pa velike kasačke dirke, združene z galopnimi dirkami in sicer na vojaškem vežbališču. Poročilo predsednika eksekutive ugotavlja kuriozno dejstvo, da je ljubljansko Kolo jahačev edino aktivno v celi državi. Stedile so volitve 6 novih odbornikov namesto 6 starih, ki morajo biti po pravilih izžrebani in odstopiti. Izvoljeni so bili ponovno vsi izžrebani odborniki. Kolo je poslalo z občnega zbora pozdravno brzojavko svojem ustanovitelju in prvemu predsedniku generalu Savu Tripkoviću, ki pride v kratkem kot komandant dravske divizije v Ljubljano. Pri slučajnostih je utemeljeval podpredsednik Kola, veleindustrialec g. Lenarčič potrebo ustanovitve posebne zadruge, ki bi skrbelja za povzdigo konjereje in gojila konje plemenitih pasem. Poveljsko ministristvo je sprejelo to inicitativo z odobravanjem na znanje in obljubilo svojo pomoč.

— **Zmanjševalna dražba oddaje trebljenja Jarkov.** Mestni magistrat ljubljanski bo oddaljal v nedeljo, dne 28. aprila 1929 ob 10. uri popoldne v šoli na Grabnu na javni zmanjševalni dražbi v trebljenje sledeče jarke: 1. jarek ob južni strani Lahovega štradona; 2. jarka na obeh straneh Ceste v mestni log; od začetka do viške meje; 3. jarka na obeh straneh ceste dveh cesarjev. Vsi interesi se vabijo, da se javne zmanjševalne dražbe sigurno udeležijo.

— **Prošnja usmiljenim srcem.** Družinski oče, ki je bolan in že dva meseca brez sredstev, se obrača na usmiljena srca s prošnjo, da bi mu priskočili na pomoč. Mož ima ženo in otročička. Bil je nekaj dni v bolnici, pa so ga zaradi pomanjkanja prostora odpustili, da si še v popolnoma zdrav. Darila sprejema uprava »Slovenskega Narodak« kjer je na razpolago tudi naslov podpore nujno potrebne rodbine.

— **Pevski zbor Glasbene Matice.** Predsedstvo zbora prost vse člane Matičnega zbora, da se udeležijo pogreba pokojnega profesorja Josipa Vedra l. Pogreb se vrši v torek 23. t. m. ob 4. popoldne izpred mrtvašnice splotne bolnice.

— **Koncert Zikovnega kvarteta v Ljubljani.** Drevci koncertura v Filharmonični dvorani svetovnoznanim komorni kvartet Zika. Izjavili bo komorne kvartete čeških komponistov Pichlarja in Dvořaka ter našega rojaka dr. Josipa Mandiča. Koncert, ki ga je priredil v našem mestu komorni kvartet Zika je bil za nas muzikalni dogodek prav posebne vrste. Pripricani smo, da bo to tudi danes zvečer, zato opozarjamo vse prijatelje komorne glasbe, posebno pa še čestilce Zikovcev, da v obilnem številu posejijo nocojšnji koncert. Vstopnic vseh vrst je še dovolj na razpolago v Matični knjarni. Koncert ob 20. uri v dvorani Filharmonične družbe.

— **Modne novosti za pomlad,** damske in moške v izredno veliki izbirni pri Novak-u, Kongresni trg 13. Važno za vsakogar, da si pred nakupom ogleda zalogo in prepiča o najnižjih cenah.

— **Društvo Kuratorij slepcev** ima svoj 22. ob 5. popoldne v dvorani Mostnega dosednji letni občni zbor v ponedeljek 20. t. m. Razen občinskih točk je na dnevnem redu tudi izprememba društvenih pravil. — Na obilno udeležbo vabi vse člane in prijatelje društva — odbor.

— **Ure za birno.** F. Čuden, Prešernova ulica Stev. 1. 47/L

Najmanjši možic na svetu

Nedavno je umrl v Belgiji Josef Gajot, ki je bil najmanjši mož na svetu. Meril je namreč samo 66 cm. Pokojni je bival v vasi Ogue blizu Luttricha, kjer si je kupil hišico in se je preživljal z dohodki svoje rente. Gajot je imel normalne roditelje in ob rojstvu je bil normalen, toda v tretjem letu je neh rasti. V šoli se je dobro učil in imel je zelo lep glas. Kmalu je pa oglušil in izgubil je tudi glas kot edini dar prirode. Njegov obraz je bil pokrit z gubami tako, da je napravil vtis zelo starega človeka. Gajot je nosil otroške čevljiče in bil je ponosen, da je pritlikavec.

Kot pravi Belgijec je rad pil dobro vino in igral v karte ali domino in zato se je s soigralki često zapletel v prepri. Posebno rad je hodil s svojimi vnuki na izprehod. Zanimivo je bilo gledati možiča, ki je bil za dobro glavo manjši od svojih vnukov. Nekoč se je do ušes zaljublil v neko odlično damo in ko ga je odklonila, je hotel izvršiti samomor.

Primo Magri, bivši župan liliputanskega mesta, ustanovljenega v pariškem boulognskem gozdu, je kot strokovnjak ugotovil, da spadajo med pritlikavce oni, ki merijo manj kot 130 cm. Pariška liliputanska občina je pa sprejemala tudi člane, ki niso dosegli predpisane mere. Najmanjši član je bil pritlikavec Ludvik, ki je meril 69 cm. Lahko si mislimo njegovo prisotnost, če, ko se je pojavil na liliputanskem kongresu pritlikavcev in pritlikavk Gajot, ki je bil še 3 cm manjši od njega.

2208 let staro drevo

Pri nas spadajo med najstarejša drevesa lipe, med katerimi so mnoge stare že več sto let. Najstarejše drevo na svetu je pa v stari prestolici bivših ceylonskih vladarjev Anuradhapura. To je figovo drevo, izvirajoče ba je iz »veje« drevesa, pod katerim je počival Gantama, ko je postal Buddha. To drevo je znano pod imenom bogaha.

Vsajeno je bilo l. 288 pred Kristusom v 18. letu vladanja Devenipiata in je staro sedaj 2208 let. Kralj je vsadil drevo lastnorčno in izjavil, naj raste in zeleni do konca sveta. Drevo je veljalo za sveto in vsi so mu priznavašali. Zadnja stoletja so prihajali k temu drevesu tisoči romarjev iz vseh krajev Indije in pod njim so vrše najrazličnejši obredi. Na svetu ni drevesa, ki bi bilo videlo toliko zgodovinskih dogodkov in kateremu bi se bilo poklonilo toliko pokolenj.

Prostovoljen celibat

Pred sodiščem v mestu Richmond v severoameriški državi Indiana je stala te dni mlada, lepa Američanka Dora Mac Lain, ki je zahtevala ločitev od moža, češ, da se ji je zakonsko življenje tako pristudilo, da se mora takoj otresti tega jarma. Sodnik je zaslil obe stranki in je ugodil ženi pri prošnji. Po ameriških običajih je sodnik ločeno ženo vprašal, če se namerava znova poročiti.

— Ne, nikoli in pod nobenim pogojem, je odgovorila Mac Lainova.

— Nikoli, je beseda, ki bi je človek ne smel izgovoriti, je menil sodnik. Kaj pa, če bi vam prepovedal, da se dve leti ne smete drugič poročiti?

— Zelo bi me veselilo, gospod sodnik, če bi mi prepovedali možitev za celih 50 let.

— Dobro, je dejal sodnik, zodi naj se vaša volja.

Dve letalski nesreči

V soboto zjutraj je startal na vojaškem letališču v Prostletovu 21 letni prostovoljec-pilot Ferdinand Riess na šolskem letalu. Kakih 800 m proti jugozavpadu od letališča je napravil oster ovinek in izgubil ravnotežje. Letalo je padlo navpično na tla in se močno poškodovalo. Pritiheli so na polju zaposleni kmetje, ki so potegnili težko ranjenega pilota izpod razbitega letala. Ranjenca so prepeljali v bolnico, kjer so zdravniški ugotovili, da ima večkrat zlomljeno desno nogo, globoko rano na glavi in težke notranje poškodbe. Dan poprej je Riess absolviral pet letov z najboljšim uspehom. Nesrečni pilot je v bolnici kmalu umrl, ne da bi se zavedel.

Istega dne se je zgodila druga letalska nesreča blizu vasi Trnave. Vojaško letalo s Stabinim kapitanom Krou-pom in desetimkom Skorepo je letelo proti Nitri, kjer je štabni kapitan izstopil in se vrnil z avtomobilom na vojsko letališče pri Bratislavi. Dočim je Skorepa letel nazaj. Četr ure po startu je pa nastal v motorju defekt in pilot je hotel skočiti iz letala v trenutku, ko je začelo padati. Sprejel je na krilo, toda v zadnjem hipu je treščilo letalo na tla in pokonalo pilota pod seboj. Skorepa je obšel takoj mrtve. Reportar Narodnega gledališča v Lj.

KDOR OCTASTIF, TA NAPREDUJE!

August Blanche:

16

Na valovih strasti

Roman

— Hoteli ste nekoga umoriti, nameroma umoriti! — je nadaljeval Armand ogorčeno. — Mož, kakršen ste vi, Simon, pa moriti! Umoriti ženo, slabotno neoboroženo ženo! To ni samo grozno, to je sramotno! Ne najdem besedi, s katerimi bi označil tak zločin.

— Kaj se ti je zmešalo, Armandek? Vedno samo umor in umor. Kakor da gre tu za umor. Kako pa naj morimo, če stojimo pred železno kletko? Ena ali dve praski, to je vse... izgubiti oko ali nos, nič drugega bi se ne moglo pripetiti. Koliko ljudi se klati po svetu, ki nimajo očesa ali nosu, niti sredstev, da bi si ga kupili! Meša se ti, dragi Armand, sam ne veš, kaj govoriš.

— In zaplesti še mene v umor! — je nadaljeval Armand ves iz sebe. — Kajti kakšen namen ste imeli, ko ste me zvalili v galerijo divjih zverj? Pač ta, da bi imeli pri sebi nekoga, ki bi kramljajal z drugimi, da bi lahko nekaznovano opravili svoj gnusni posel. No, nikar me ne glejte tako debelo! To je bil sramoten čin, nesrečen!

— Zahvali se mojemu prijateljstvu s tvojim starim očetom. — je dejal Beli Medved, ki se je komaj še krotil. — zahvali se temu prijateljstvu, da besede, ki si jih zdajle izgovoril, niso bile zadnje v tvojem življenju!

— Ne bojim se vas! — je odgovoril Armand mirno in dvignil desnico. — Tale roka, ki je preprečila vaš prvi zločin, prepreči tudi drugega.

— Torej se zahvali vsaj nebesom, če se že nočeš zahvaliti meni. — je dejal Simon. — da si imel priložnost rešiti lepo damo, ki je vrhu tega še odlična in bogata in ki se lahko oddolži svojemu rešitelju s tolikimi zlatimi verižicami, kolikor si prodal medenastih.

Armand je pokazal Belemu Medvedu zaničljivo hrbet in odšel.

— Armandek, — je zaklical Simon za njim, — pozdravi starčka očeta in pobahaj se, da si rešil živega jastreba!

IV.

Tableau vivant.

Budoir žene, razkošen kakor oni pravljene princepe. Svila in zlato, zrcala in kristal v čarobnem odsevu žarkov. Postelja, s katero se vidi samo pozlačena estrada, kajti vse drugo se izgublja v mraku snežnobelih draperij, med katerimi se svetlikajo tu pa tam zlate vrvice in rese. Na fini svileni odeji počiva žena, katere najmanjši pogled zatemi razkošje budoira in odseve zrcal od vseh strani. Pred posteljo je druga žena. Ta kleči in drži v rokah pozlačen podstavek, na katerem stoji kristalna steklenica z zlatimi zamaški, polne najfinjših parfümov orientja. Tišino moti samo tiktanje ure, na obeh straneh obdane z gracijami in amorini, predstavljajočimi ljubezen in čustveno naslado. Zdi se, da hočejo s smehljajočimi pogledi ubiti čas.

Toda slika ni samo živa, je tudi govoreča. Zato čujte:

VLADARICA: Denisa! Nocoj hočem biti doma sama, zato nikogar ne sprejemam.

DENISA: Nikogar?

VLADARICA: Nikogar! Če bi vedeli, kaj se godi v mojem srcu, bi me ne vpraševali po vzroku.

DENISA: Madame se počuti zdaj mnogo bolje.

VLADARICA: Mnogo bolje? Počutim se čisto dobro. Odgnani malo zaves, tu je prevročje.

DENISA: (izpolni povelje): Hvala bogu, da se je vse tako srečno izteklo.

VLADARICA: Kaj vse?

DENISA: Dogodek v Jardin des Plantes seveda. Kri mi zastala v žilah, čim se spomnim, kaj je bilo.

VLADARICA: Kakšen dogodek?

DENISA: (pogleda začudeno svojo gospodarico): Hm!

VLADARICA: Eh, misliš onega leva.

DENISA: Mislim tudi onega junškega mladeniča, ki...

VLADARICA: Hočeš reči: mladega, lepega moža... Inu, dober okus imaš, Denisa... To je bil Adonis v delavski bluzi, katerega bi niti boginja ljubezni ne zavrgla. Ti se zanimaš za tega mladega, lepega dečka, a?

DENISA: Vse svoje žive dni bom molila zanj... Rešil je njo, za katero bi dala tisoč življenj, če bi jih imela.

VLADARICA: Koga je rešil?

DENISA (znova začudeno): Njo, njo... ki bi bila postala žrtev leva, da ni bilo njega.

VLADARICA: Kaj pa brbljaš, draga Denisa! Kaj je Jardin des Plantes afriški pragozd, kjer se svobodno izprehajajo levi in tigri in požirajo plen, čim jim pride pod zobe?

DENISA: Kaj niste še nikoli slišali o nesrečah v Jardin des Plantes? Ni še dolgo tega, ko...

VLADARICA: Ti vedno pretiravaš, neumno dekle!

DENISA: O! Madame, da ste videli, kar sem videla jaz!

VLADARICA: Kaj ste pa videli?

DENISA: Nekaj, kar vidim vsako noč v sanjah in kar mi ne da mirno spati.

VLADARICA: Za to je potrebno marsikaj, draga moja Denisa. — No torej, pripoveduj, kaj si videla.

DENISA: Vi niste mogli videti njega, tega vražjega dečka, ki je stal za vami... bil je zoperen.

VLADARICA: Spominjam se, da ni spadal med obžalovanja vredne.

DENISA: Ta človek je gotovo snoval nekaj groznega proti vam.

VLADARICA: Proti meni?... Saj nisem imela častj poznati ga, a isto lahko trdi on o meni.

DENISA: Kljub temu se mi je zdelo, da je vas namenoma odvedel k nevarni kletki, madame.

VLADARICA: Namenoma?... Meša se ti... Morda je bil prav tako radoveden kakor jaz in zagotavljam te, da je bilo vredno pogledati v ono kletko... Krasna zver, močoven lev!

DENISA: Toda dalo se je gledati, ne da bi se kletki približali. Saj je imela madame svoj obraz tik ob železni mreži... O, bože!

VLADARICA: Je že mogoče, toda tega se ne spominjam tako dobro.

DENISA: Seveda, ne spominjate se, ker ste omedleli.

VLADARICA: Da, neprijeten duh me je malo omamilo... skratka, to ni bil moj budoir, draga Denisa.

DENISA: To je bilo, ko je oni mladi, neustrašni mož...

VLADARICA: Mlad, lep mož... Ah! Zdaj pride najzanimivejše.

DENISA: Ko je planil h kletki in z enim udarcem pobil orjaka na tla.

Če je žena bogata

V Parizu se bo vršila te dni zanimiva sodna obravnava. Lasnik velike garaže Heno Duminy je dal zapreti svojo ženo Vero v umobolnico in zahteva od pristojnih oblasti, da bi ta njegov ukrep sodno potrdile. Svojo zahtevo je utemeljil s primeri iz ženi-nega vedenja doma in izven doma. Njegova žena je stanovala pred leti v hiši, kjer je imela stanovanje neka kabaretna plesalka. Plesalka je prirejala ponoči doma koncerte in Duminyjeva žena ni mogla spati. Ponoči je često vstala in hodila naga po hodniku. Nekoga večera je sedela z možem v restavraciji na Montmartru, kjer se je tako zagledala v kapelnika, da ga je začela vpričo svojega moža strastno poljubljati. Nekoč je dala soferju taksumetra 700 frankov napitnine.

Omeniti je treba, da je Vera Duminy bogata Američanka in da znašajo njeni letni dohodki okrog milijon frankov. V Pariz je prišla, da bi si slajšala življenje in za zabavo se je učila tudi šofirati. V garaži se je seznanila z lastnikom, ki je postal njen mož. Da bi mu ne očitali, da se je poročil zavoljo milijonov, je Duminy ta-

koj po poroki energično zahteval ločeno stanovanje in njegova zakonska sreča je trajala samo dva dni. Z tretjimi dan je začela bogata Američanka uganjati razne pustolovščine, za katere mož noče nositi odgovornosti. Vprašanje je seveda, če bo odišče priznalo, da je Vera Duminy blazna, ali pa da je samo ekscentrična ameriška milijonarka, ki misli, da ji je vse dovoljeno.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustil, v 68. letu starosti, naš dobri soprog, stari oče, gospod

Franc Dolenc vulgo Karlovčan
posestnik in prevoznik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek ob 9. uri iz Pijave gorice na farno pokopališče na Igu.

Pijava gorica, 21. aprila 1929.

Zalučol rodinli:
DOLENC-BIZJAK

Za pomladanske obleke

modno blago za dame in gospode v največji izbiri in najceneje

pri tvrdki **NOVAK** - Ljubljana KONGRESNI TRG 15

Radi pomanjkanja izložb je blago razstavljeno na ogled — brez obveznosti nakupa — v trgovini. Obiščite nas, oglejte si zalogo in prepričajte se o ugodnosti nakupa.

A. JINKOVEC MAK **K. SOSS**

SRAJCE KRAVATE KLOBUKI MODNE POTREBSČINE

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.

Čevlje

v kemično barvanje sprejema tvrdka **M. TREBAR**. Ljubljana, Sv. Petra c. 6. Najboljše barve za barvanje čevljev znamke «Wibra» in «Renoid» vedno v zalogi. 46/L

Klavirji,

planini **Bösendorfer Höfler & Heitzmann Förster, Stingl** so nesporno najboljši

Dobite jih za najmanjši obroke le pri tvrdki

Alfonz Breznik Ljubljana Mestni trg 3.

L. Mikuš

LJUBLJANA Mestni trg 15

prporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalno palic.

Popravila se izvršujejo — točno in sodno —

Stanovanje

lepo, moderno, 6 sob s kopalnico in ložnico priključnami v sredini mesta se odda. Ponudbe na upravo lista pod «Moderno»/848.

Klavirji!

Tovarna in zaloga klavirjev prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Uglasevanja in popravila za konservatorij. Glasbeno maticno in druge inštitute izgotavlja moja tvrdka. Gre tudi na deželo. Točno na postrežba in zmerne cene — tudi na obroke. Izdelovalec klavirjev **R. WARBINEK, LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 5.** 847

Graham-Dodge šasijo

do 3 tone, skoro novo, sposobno za avtobus za 40 oseb ali za tovorni avto; za tovorni avto na razpolago karoserija

2 tovarna Forda

v popolnoma dobrem stanju

in osebni avto

marke Om s 3 sedeži poceni prodaja Vukadinović, Zagreb, Senolina 30. 846

Pozor, kapitalisti!

bančni zavodi in zdravniki. Prodajam penzijo s kopalščem na morski obali najlepše pozicije katelanske rivijere. Realiteta je pripravna za letno kopalnišče, zimsko otkrevališče in sanatorij. Interesenti naj se obrnejo na lastnika: **M. Budanjo, Kaštel Stari, Dalmacija.** 845

Neprijeten duh ust

je zoprni. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite pri enkratni uporabi krasno osvežujoče **Chlorodont-paste**. Zobje dobijo krasen sijaj slonovine, posebno pri uporabi zobčaste ščetke, ker ista čisti zobe tudi na njih stranicah. Gnili ostanki jedi med zobmi, ki povzročajo neprijeten duh ust, se s tem temeljito odstranijo. Poskusite najprej z malo tubo. **Chlorodont** ščetka za otroke, za dame (mekke ščetke), za gospode (trde ščetke). Pristno samo v originalnem modrozelenem omotu z napisom **Chlorodont**. Dobiva se povsod. — **Leo-Werke A. G.**, proizvodnja in zastopstvo na Jugoslaviji: **Tovarnice Zlatorog, Maribor.** 7

Hlubokým žalem sklíčení oznamujeme všem členům České Obce v Ljubliani, že Báh povolal k sobě našeho předrahného tatička

JOSEFA VEDRALA

prof. konservatore.

Bud ž čest jeho památce! Pohřeb koná se z kaple zemské nemocnice dne 23. t. m. o 4. hodině odpolední.

849 Rodina Vedralova.

Nova knjiga!

Založba Luč v Ljubljani, poštni predal V, je zdala izvirno povest iz kmetskega življenja

Martin Brbek

Spisal Ivan Podržaj

Povest vsebuje »eno najbolj skritih ljubzen-skih dram naše vasi...«

Knjiga stane Din 20.— ter se dobi v vseh knjigarnah Kdor jo naroči in pošlje istočasno denar direktno založbi Luč, poštni predal V, dobi knjigo poštnine prosto. 9720-P

JAVNA ZAHVALA.

Po težki nesreči, pri kateri mi je konj večkrat zlomil in zdrobil desno nogo, sem bil v nevarnem položaju, da izgubim nogo in v slučaju komplikacij vsled odprte rane tudi svoje življenje. Zdravil sem se na kirurškem oddelku tukajšnje javne bolnice pod vodstvom pri narija g. dr. Derganca.

Asistentu g. dr. Kramariču je uspelo s strokovnjaškim zdravljenjem in dolgotrajnim, požrtvovalnim negovanjem rešiti mi poškodovano nogo.

Dolžnost mi je izreči najlepšo zahvalo gg. zdravnikom tuk. javne bolnice, posebno pa še asistentu g. dr. Kramariču za njegovo ljubezljivo in vstrajno brigo ter skrbno in uspešno zdravljenje.

Ljubljana, dne 20. aprila 1929.

JOSIP BERGMAN, trgovec in posestnik, Ljubljana Poljanska cesta 85, 87.

Inseriraite v „Slov. Narodu“!

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže d obite pri **A. M. Zorman** Ljubljana, Stari trg 32

Tvrdka IVAN KURALT, valčni mlin v Domžalah opozarja svoje cenjene odjemalce, da g. **IVO REBOLJ** ni več uslužben pri nji kot potnik ali kakorkoli ter ni upravičen do prevzemanja naročil in celo ne do inkasa denarja za navedeno tvrdko.